

Školy sa môžu zapojiť do medzinárodného projektu, študentov má naučiť rozpoznať príznaky mŕtvice a infarktu	2
Online, sita.sk/vzdravotnictve, 5. 11. 2025, 8:04	
Deň otvorených dverí UPJŠ	3
Online, portalvs.sk, 5. 11. 2025, 10:02	
Košické univerzity si pripomenú odkaz 17. novembra, ktorý ostáva súčasťou akademických hodnôt	3
Online, kosice.korzar.sme.sk, 5. 11. 2025, 10:31	
Jubileumi FTDK Nyitrán – 36 hallgató méreti meg tudását	4
Online, parameter.sk, 5. 11. 2025, 10:48	
GRADE UP konferencia a Noc podnikavosti	5
Online, kosiceitvalley.sk, 5. 11. 2025, 11:21	
Výstava Spoločne v 13. komnate odкрýva viaceré témy	6
Online, kosiceonline.sk, 5. 11. 2025, 11:39	
Košické študentské derby korisťou Technikov (FOTO)	6
Online, kosiceonline.sk, 5. 11. 2025, 12:00	
Na UPJŠ a UVLF bude 17.novembra rektorské voľno,TUKE chystá prednášky a diskusie	7
Online, tasr.sk, 5. 11. 2025, 14:21	
Na UPJŠ a UVLF bude 17.novembra rektorské voľno,TUKE chystá prednášky a diskusie	7
Online, bleskovky.zoznam.sk, 5. 11. 2025, 14:21	
Na UPJŠ a UVLF bude 17.novembra rektorské voľno,TUKE chystá prednášky a diskusie	8
Agentúrne spravodajstvo, TASR, 5. 11. 2025, 14:21	
Košice	8
Online, bleskovky.zoznam.sk, 5. 11. 2025, 14:21	
Dve univerzity v Košiciach plánujú na 17.novembra rektorské voľno	9
Online, teraz.sk, 5. 11. 2025, 14:35	
Na Lekársku fakultu UK v Bratislave sa bude dať dostať bez prijímačiek	9
Online, tvnoviny.sk, 5. 11. 2025, 18:38	
Zmena pre budúcich medikov – naživo	10
Televízia - Markíza, Televízne noviny, 5. 11. 2025, 19:23	
Dve košické univerzity budú mať 17. novembra rektorské voľno, tretia pripravila vlastný program	10
Online, sita.sk/vskolstve, 5. 11. 2025, 19:32	
Hormonálne disruptory, ochorenia kostí či obezita...	11
Tlač, Lekárske listy, 6. 11. 2025	

Školy sa môžu zapojiť do medzinárodného projektu, študentov má naučiť rozpoznať príznaky mŕtvice a infarktu

📅 5. 11. 2025, 8:04, Zdroj: sita.sk/vzdravotnictve , Vydavateľ: SITA Slovenská tlačová agentúra a.s., Autor: Dominika Knoteková, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 43 235 GRP: 0,96 OTS: 0,01 AVE: 1200 EUR

Školy sa môžu zapojiť do medzinárodného projektu, študentov má naučiť rozpoznať príznaky mŕtvice a infarktu

Cieľom je viesť deti ku zdravému životnému štýlu a podnietiť prevenciu aj v rodinách.

„5 výziev v prevencii“ je názov nového vzdelávacieho modulu určeného základným a stredným školám v rámci už šiestich ročníkov medzinárodnej iniciatívy FAST HEROES. Projekt sa zameriava na boj proti cievny mozgovým príhodám a infarktom a v súčasnosti je do neho na Slovensku zapojených viac ako 70-tisíc detí a približne 1 100 škôl.

Nový školský rok bol oficiálne spustený pri príležitosti Svetového dňa cievnych mozgových príhod, ktorý si každý rok pripomíname 29. októbra. Súčasťou modulu je aj vzdelávanie o hlavných rizikových faktoroch, ktorými sú neliečený vysoký krvný tlak, zvýšený cholesterol, fajčenie, obezita a cukrovka. Projekt realizujú Ministerstvo zdravotníctva SR a Ministerstvo školstva, vedy a výskumu SR a podľa organizátorov ide na Slovensku o jednu z najúspešnejších školských iniciatív v oblasti verejného zdravia.

Rozpoznanie príznakov

Tento rok plánujú zapojiť ďalších dvadsaťtisíc žiakov. Hlavným cieľom programu FAST HEROES, ktorý zastrešuje patientska organizácia Sekunda pre život, je naučiť deti a študentov rozpoznávať príznaky mŕtvice a komunikovať s operačným strediskom záchrannej zdravotnej služby v čo najkratšom čase, keď liečba závisí od sekúnd.

„Tento nový ročník bude však postavený aj na novom module, ktorý sme nazvali 5 výziev v prevencii. Sme presvedčení, že okrem znalosti príznakov mŕtvice je čas vzdelávať naše deti aj o rizikových faktoroch cievnej mozgovej príhody a infarktu myokardu. Už v detskom veku si budujeme nezdravé návyky, ktoré môžu v dospelosti negatívne ovplyvniť naše kardiovaskulárne zdravie,“ povedala koordinátorka projektu Ľubica Fidesová.

Medzigeneračné vzdelávanie

Doteraz sa prostredníctvom detí podporilo medzigeneračné vzdelávanie o mŕtvici aj v rodinách. Projekt FAST HEROES je navrhnutý tak, že žiaci s témou odchádzajú do domácností a diskutujú s rodičmi či starými rodičmi o prevencii týchto ochorení, ktoré každoročne postihnú niekoľko tisíc ľudí.

„Každý rok približne 17 tisíc pacientov dostane cievnu mozgovú príhodu a viac ako 14 tisíc pacientov infarkt myokardu. Správnou životosprávou, dostatkom pohybu, vyhýbaním sa fajčeniu vieme tieto počty významne znížiť. Vysoký tlak krvi a vysoký cholesterol sú dnes liečiteľné diagnózy, dôležité je, aby pacienti dodržiavali odporúčania lekárov. Ak hovoríme o efektívnosti v zdravotníctve, práve toto je príklad toho, keď prevencia je lacnejšia ako samotná liečba,“ uviedol minister zdravotníctva Kamil Šaško.

Úspešnosť liečby

„Pri cievnej mozgovej príhode ide doslova o preteky s časom. Každú minútu bez liečby odumierajú státisíce mozgových buniek. Ak je pacient diagnostikovaný a liečený včas, vieme pomocou modernej akútnej liečby výrazne zlepšiť prognózu a minimalizovať trvalé následky. Kľúčom k úspechu je však rýchla identifikácia príznakov a okamžité volanie záchrannej služby,“ upozornila prof. Zuzana Gdovinová, prezidentka Slovenskej neurologickej spoločnosti a prednostka Neurologickej kliniky LF UPJŠ a UNLP v Košiciach. V oblasti infarktu myokardu je na Slovensku podľa odborníkov akútna liečba relatívne úspešná, ale problémom zostáva vysoká úmrtnosť do jedného roka po infarkte.

„Súvisí to najmä s nedostatočnou adherenciou pacientov, ktorí by mali pravidelne navštevovať kardiológa a užívať lieky na zníženie tlaku krvi a cholesterolu. Nemenej dôležitou oblasťou je celková zmena životného štýlu – stop fajčeniu, dostatok pohybu, racionálna životospráva. Navyše, vysoký tlak krvi nie je rizikový iba pre srdce, je významným rizikovým faktorom pre vznik cievnej mozgovej príhody, ktorá patrí medzi najčastejšie príčiny trvalého postihnutia a úmrtí v Európe. A v tejto oblasti žiaľ aktuálne ťaháme za kratší koniec,“ zdôraznila viceprezidentka Slovenskej hypertenziologickej spoločnosti Anna Vachulová.

Podnietenie prevencie

Odborné spoločnosti a školy vítajú nový modul, ktorý projekt FAST HEROES prináša. Edukačný program sa zameriava na vysoký krvný tlak, zvýšenú hladinu cholesterolu, obezitu, fajčenie a cukrovku. Cieľom je viesť deti ku zdravému životnému štýlu a podnietiť prevenciu aj v rodinách. Podľa World Stroke Organization by sa dalo predísť až 80 % cievnych mozgových príhod, ak by sa včas skontrolovali rizikové faktory podporované prevenciou a zdravým životným štýlom.

Projekt už absolvovalo viac ako 70-tisíc žiakov a študentov. Organizátori si kladú za cieľ v roku 2026 prekročiť hranicu 90-tisíc účastníkov a rozšíriť dosah do všetkých regiónov Slovenska. Do spolupráce sa zapojila aj organizácia SK8. Prvým regiónom, ktorý sa naplno

zapojil, bol Trnavský samosprávny kraj . Program je vybudovaný tak, aby priniesol zdravotné vedomosti nielen do školských lavíc, ale aj do domácností.

Projekt je podporovaný Ministerstvom zdravotníctva SR a Ministerstvom školstva, vedy a výskumu SR. Program FAST HEROES získal uznanie Európska komisia za praktickú pomôcku pre školy vo vzdelávaní v oblasti zdravotníctva.

Vzdelávací cyklus je bezplatný a trvá päť týždňov. Školy sa môžu prihlásiť prostredníctvom oficiálnej webovej stránky, kde získajú informácie, registráciu a doplnkové materiály. Projekt je určený pre žiakov od 5 do 9 rokov a pre staršie deti je pripravený ambasadorský program podporený videami. Novinkou tohto ročníka je modul určený aj pre stredné zdravotné školy a gymnáziá.

Názov Hrdinovia FAST pochádza z anglickej skratky FAST – Face (tvár), Arm (končatina), Speech (reč), Time (čas), ktorá slúži na rýchle rozpoznanie príznakov cievnej mozgovej príhody. Včasná identifikácia týchto príznakov a okamžité kontaktovanie záchrannej služby môže zásadne ovplyvniť výsledok liečby a znížiť riziko trvalých následkov. Do bezplatného päťtýždňového vzdelávacieho programu Hrdinovia FAST sa môžu školy prihlásiť cez oficiálnu webovú stránku.

Autor: Dominika Knoteková

Deň otvorených dverí UPJŠ

 5. 11. 2025, 10:02, Zdroj: portalvs.sk , Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ, vedenie UPJŠ
OR vedenie Univerzity Pavla Jozefa Šafárika
Dosah: 2 731 GRP: 0,06 OTS: 0,00 AVE: 235 EUR

Deň otvorených dverí **UPJŠ**

05.11.2025

Srdečne Vás pozývam na Deň otvorených dverí na **UPJŠ** v Košiciach, ktorý sa bude konať v piatok 7. novembra 2025 (v čase medzi 9.00 - 13.00) v areáli Filozofickej fakulty **UPJŠ** na Moyzesovej ulici 9.

Na programe bude participovať Lekárska fakulta, Prírodovedecká fakulta, Právnická fakulta, Fakulta verejnej správy, Filozofická fakulta, Ústav telesnej výchovy a športu, Univerzitná knižnica **UPJŠ**, Univerzitné poradenské centrum UNIPOC, Úsek medzinárodných vzťahov a internacionalizácie **UPJŠ** a naše študentské organizácie.

Kľúčové časy v harmonograme:

9.00

Otvorenie DOD exteriér vystúpenie univerzitného zboru privítanie návštevníkov členmi **vedenia UPJŠ** informácia o programe

9.30 – 13.00

Infostánky študijných oddelení a univerzitných pracovísk budova Sokrates, jedáleň → predstavenie študijných programov, podmienky prijatia, dôležité termíny, info

o možnostiach ubytovania, štipendiá a iná podpora a služby pre študentov

a ďalšie informácie Program fakúlt, ÚTVŠ a Univerzitnej knižnice **UPJŠ** → prednášky, ukážky technológií, experimenty Prezentácia študentských organizácií budovy Aristoteles, Sokrates, Platón a Gutenberg

Podrobný program podujatia: https://www.upjs.sk/app/uploads/2025/10/Program-DOD-2025-4_compressed.pdf

zdroj: RNDr. Jaroslava Oravcová, PhD. - vedúca Úseku marketingu a mediálnej komunikácie **UPJŠ**

Priložené dokumenty:

DOD - program 1.14 MB

Najnovšie aktuality

Košické univerzity si pripomenú odkaz 17. novembra, ktorý ostáva súčasťou akademických hodnôt

 5. 11. 2025, 10:31, Zdroj: kosice.korzar.sme.sk , Vydavateľ: Petit Press, a.s., Autor: SITA, Sentiment: Neutrálny, Téma: Rektorát UPJŠ, Kľúčové slová: Daniel Pella, rektor UPJŠ
Dosah: 58 000 GRP: 1,29 OTS: 0,01 AVE: 738 EUR

Košické univerzity si pripomenú odkaz 17. novembra, ktorý ostáva súčasťou akademických hodnôt

Dve z nich budú mať rektorské voľno.

Košické univerzity si pripomenú odkaz 17. novembra, dve z nich budú mať rektorské voľno. Ide o Univerzitu veterinárskeho lekárstva a farmácie (UVLF) v Košiciach a Univerzitu Pavla Jozefa Šafárika (**UPJŠ**) v Košiciach.

Výučba náhradnou formou

Na Technickej univerzite v Košiciach (TUKE) pri príležitosti Dňa boja za slobodu a demokraciu pripravujú výučbu náhradnou formou. Národná rada (NR) SR sa nedávno uzniesla na tom, že Deň boja za slobodu a demokraciu, teda 17. november už nebude dňom pracovného pokoja. V roku 2025 pripadá tento sviatok na pondelok. Rektorské voľno v tento deň ohlásili už viaceré univerzity po celom Slovensku.

„Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach si 17. november pripomína každý rok ako Deň boja za slobodu a demokraciu a Medzinárodný deň študentstva. Nezmení sa to ani v prípade, keď tento štátny sviatok nie je dňom pracovného pokoja,“ uviedla hovorkyňa UVLF v Košiciach Zuzana Bobriková.

Doplnila, že v tomto roku sa **rektor** univerzity na tento deň rozhodol udeliť študentom rektorské voľno. Zástupcovia študentstva tiež podľa jej slov informovali, že pri tejto príležitosti zorganizujú stretnutie, v rámci ktorého si chcú symbolicky pripomenúť hodnoty spojené s rokmi 1939 a 1989.

Nutnosť pripomínať si historické súvislosti

„Je dôležité pripomínať si okamihy, ktoré zmenili osud našej krajiny a je nevyhnutné uvažovať o tom, čo môže urobiť jednotlivec, aby ovplyvnil celú spoločnosť. Študenti i zamestnanci univerzity vnímajú svet okolo seba, premýšľajú a hovoria so svojimi rodinami, priateľmi, spolužiakmi. Majú dostatok priestoru na to, aby hľadali a našli svoje miesto a svoju úlohu v spoločnosti,“ uviedla ďalej Bobriková.

Zdôraznila nutnosť pripomínať si historické súvislosti rokov 1989 aj 1939. „Bez udalostí z roku 1939 by nebolo ani Nežnej revolúcie. Smrť študenta medicíny Jana Opletala vtedy vytiahla do ulíc stovky vysokoškolákov a odštartovala nacistické represálie, popravy bez súdov, deportácie študentov do koncentračných táborov a uzavretie českých vysokých škôl.

O polstoročie neskôr pripomienka týchto udalostí odštartovala Nežnú či Zamatovú revolúciu. Sloboda zmyšľania, vyznania či konania, demokracia, tolerancia, ľudské práva sú aj dnes hodnotami v ohrození. Je nevyhnutné, aby sme stále pripomínali, že boli zaplatené ľudskými životmi, krvou, fyzickým i psychickým utrpením, že nie sú samozrejmosťou,“ uzavrela hovorkyňa UVLF.

17. november na pôde univerzity

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach na sociálnej sieti ešte v októbri informovala, že jej **rektor** profesor **Daniel Pella** pri príležitosti Dňa boja za slobodu a demokraciu udeľuje študentom v pondelok 17. novembra 2025 rektorské voľno. V danom termíne sa výučba nebude konať.

Technická univerzita v Košiciach má zas počas tohtoročného Dňa boja za slobodu a demokraciu naplánovanú výučbu náhradnou formou. Ako ozrejnila, pre študentstvo pripravili možnosti stráviť 17. november na pôde univerzity, a to účasťou na diskusiách, prednáškach a sprievodnom programe, ktoré pripomenú odkaz slobody a demokracie. Program je dostupný na webe TUKE, jej sociálnych sieťach, no študentom a študentkám bude doručený aj priamo emailom a komunikáciou z ich fakulty. Tie pripravujú vlastné poobedňajšie bloky. „17. november patrí študentom – tým, ktorí sa nebáli postaviť za pravdu, slobodu a demokraciu, ale aj súčasným, ktorí si tento deň pripomenú na TUKE aktívne – otvoreným dialógom, poznaním, porozumením,“ dodala univerzita.

Autor: SITA

Jubileumi FTDK Nyitrán – 36 hallgató méreti meg tudását

📅 5. 11. 2025, 10:48, Zdroj: parameter.sk , Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 19 210 GRP: 0,43 OTS: 0,00 AVE: 710 EUR

Jubileumi FTDK Nyitrán – 36 hallgató méreti meg tudását

1

Megosztás

2025. november 21–22. között kerül sor a jubileumi XX. Szlovákiai Magyar Tudományos Diákköri Konferenciára (FTDK), amelynek a Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem Közép-európai Tanulmányok Kara ad otthont.

Az idei rendezvényre 36 hallgató nevezett be dolgozatával, melyeket hat szekcióban mutatnak be:

Humán Tudományi Szekció Állam- és Jogtudományi és Társadalomtudományi Összevont Szekció Közgazdaságtudományi Szekció Műszaki, Informatikatudományi és Matematika Összevont Szekció Neveléstudományi és Tanulásmódszertan Összevont Szekció Biológia Szekció

A versenyzők több egyetemről érkeznek, köztük a Selye János Egyetemről (SJE), a Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetemről (UKF), a Comenius Egyetemről (CE), a Pozsonyi Közgazdaságtudományi Egyetemről (EUBA), a Kassai Pavol Jozef Šafárik Egyetemről (**UPJŠ**), a Brünni Műszaki Egyetemről és az Újvidéki Egyetemről.

Minden résztvevőnek jó felkészülést és sok sikert kívánnak a szervezők.

A cikk szerzője

GRADE UP konferencia a Noc podnikavosti ☑

📅 5. 11. 2025, 11:21, Zdroj: kosiceitvalley.sk ☑, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika
Dosah: 18 GRP: 0,00 OTS: 0,00 AVE: 30 EUR

GRADE UP konferencia a Noc podnikavosti

Konferencia

Konferencia GradeUP a Noc podnikavosti ukážu, ako verejné vysoké školy na Slovensku podporujú inovácie a startupy. Projekt s rozpočtom 9 mil. € má zvýšiť konkurencieschopnosť škôl, modernizovať štúdium a pomôcť študentom premeniť nápady na úspešné podnikanie.

13.11.2025

12:00

Aula Maxima - Technická univerzita v Košiciach

Konferencia GradeUP premení Aulu Maxima od 12:00 do 16:20 hod. na miesto diskusií o inováciách, startupoch a modernom vysokoškolskom vzdelávaní. V štyroch tematických blokoch vystúpia odborníci z univerzít, inovačných centier, startupov i podnikateľskej sféry.

Diskusie povedú odborníci z Technickej univerzity v Košiciach, **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Univerzity veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach, Univerzity Komenského v Bratislave, Slovenskej technickej univerzity v Bratislave, Žilinskej univerzity v Žiline či Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre. Predstavia aj svoje vedecké a inovačné parky, technologické inkubátory a projekty, ktoré spájajú výskum s praxou.

Tipy z naštartovania úspešného podnikania ponúknu prezentácie, napríklad poradcu prezidenta SR pre inovácie a technológie Andreja Krúpu, autorky vzťahovej komunikačnej hry Človečina Daniely Choma či startupu TrollWall AI.

Svoje postrehy z prepájania biznisu a vzdelávania ponúknu hostia z Deutsche Telekom IT Solutions Slovakia, Americkej obchodnej komory v SR, organizácií ako je Košice IT Valley a Inovačné centrum Košického kraja. Odborný pohľad a užitočné rady a tipy prinesú tiež predstavitelia Úradu priemyselného vlastníctva SR, Centra vedecko-technických informácií SR a aj Slovenskej agentúry pre rozvoj investícií a obchodu (SARIO). Priestor v diskusiách a prezentáciách bude mať aj organizátor – ministerstvo školstva, ktoré priblíži prieskum Hodnoť_to.

Osobné stretnutia a bezprostredné rozhovory so zaujímavými startupistami, vedcami, inovátormi či pedagógmi následne (od 16:30 do 20:00 hod.) prinesie Noc podnikavosti v UVP Technicom. V modernom univerzitnom priestore sa na diskusiách predstavia zaujímavé projekty spájajúce podnikanie a vzdelávanie, technologické inovácie, či startupy využívajúce umelú inteligenciu. Množstvo informácií poskytnú prezentačné stánky vysokých škôl a štátnych aj neštátnych inštitúcií.

Konferencia GradeUP a podujatie Noc podnikavosti sú otvorené nielen pre žiakov a študentov, ale aj pre širokú verejnosť. Vstup je bezplatný.

Viac informácií najdete tu: <https://www.minedu.sk/konferencia-gradeup-prinesie-inspiracie-pre-mladych-inovatorov/>

Zdieľať:

Kapacita podujatia je limitovaná. Ak sa chcete zúčastniť, kliknite nižšie a dokončite registráciu.

Registrácia na podujatie končí o:

dní

Boženy Němcovej 5

UVP Technicom

040 01 Košice

Slovensko

Pre členov

Výstava Spoločne v 13. komnate odкрýva viaceré témy

📅 5. 11. 2025, 11:39, Zdroj: kosiceonline.sk , Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika**
Dosah: 3 174 GRP: 0,07 OTS: 0,00 AVE: 251 EUR

Výstava Spoločne v 13. komnate odкрýva viaceré témy

Košice Spravodajstvo

Fotografie sú výstupom projektu PhotoVoice.

V priestoroch Verejnej knižnice Jána Bocatia (VKJB) v košickej mestskej časti Západ je od začiatku októbra sprístupnená výstava Spoločne v 13. komnate. Predstavuje fotografie Majákovcov, klientov špecializovaného zariadenia Maják.

„Vznikla vďaka realizácii projektu Katedry sociálnej práce Filozofickej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, teda v spolupráci s neziskovou organizáciou Maják. Ide o výstavu fotografií klientov zariadenia so sluchovým postihnutím,“ priblížil projektový manažér Peter Pavonič.

Výstava je sprístupnená v pobočke VKJB na Terasa / VKJB

Zároveň sa uskutočnilo aj sprievodné podujatie Živá knižnica, počas ktorého klienti neziskovej organizácie Maják mali možnosť predstaviť svoj životný príbeh. Fotografie sú výstupom projektu PhotoVoice.

„PhotoVoice je výskumná metóda, ktorá zahŕňa zhromažďovanie fotografií a príbehov ľudí, ktorí majú nejaké sociálne potreby. Cieľová skupina fotografuje osoby, predmety, situácie, ktoré považuje nejakým spôsobom za dôležité a takto vznikli aj fotografie na tejto výstave,“ dodal Pavonič s tým, že výstava fotografií je prístupná do 11. novembra.

Autor: RÁDIO KOŠICE

Autor: Autor: RÁDIO KOŠICE

Košické študentské derby korisťou Technikov (FOTO)

📅 5. 11. 2025, 12:00, Zdroj: kosiceonline.sk , Autor: **Peter Jesenský**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika**
Dosah: 3 174 GRP: 0,07 OTS: 0,00 AVE: 251 EUR

Košické študentské derby korisťou Technikov (FOTO)

V košickej Steel aréne skrížili v utorok podvečer hokejky hokejisti Technickej univerzity a **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika**.

Prvý gól zápasu z hokejky Ondreja Gregu / PETER JESENSKÝ

Víťazmi študentskej bitky o postupovú miestenku na celoslovenskú zimnú univerziádu sa stali Technici, ktorí uspeli 3:1. Takmer tristo divákov čakalo na úvodný gól zápasu až do 35. minúty, keď vymietol pavučinku bránky Adama Kopčaya Ondrej Grega. O štyri minúty neskôr zvýšil na 2:0 Matej Grega, no **UPJŠ** vrátil do hry gólom v poslednej sekunde druhej tretiny Filip Mester. Gólovú bodku potom vystavil v úvode 51. minúty Daniel Josef Dvořák.

„Myslím si, že to bol zápas v dobrom tempe a diváci si ho mohli užiť. Škoda, že sme nevyhrali, ale o rok im to vrátime,“ pousmial sa Róbert Horňák, ktorého vyhlásili za najlepšieho hráča tímu UPJŠ. Domov sa tak vracal s novou hokejkou. „Je to pekný darček, ale vymenil by som ho za víťazstvo. Zápas sme si však užili. Bola tam pekná rivalita, viacerí chalani spoločne hrávajú za Spartacus v

Univerzitnej lige.“

„Šafárikovci“ mali v prípade víťazstva sľúbený zápočet z telesnej výchovy. „Odpustili by mi plávanie, ktoré nemám rád. Keďže sme však prehrali, tak do toho bazéna musím,“ pousmial sa študent prvého ročníka športu a rekreácie.

Výrazne bohatšie hokejové skúsenosti má najlepší hráč TUKE Matej Jacko. Odchovanec košického hokeja si na študentské derby odskočil v rámci vyplnenia prestávky v prvej lige. 23-ročný obranca je totiž oporou zadných radov HC 19 Humenné.

„Bolo to pre mňa niečo nové, ale bol to super zápas. Chlapci zamakali, užili sme si to a bol to slušný hokej. V Humennom mi našťastie nerobili problémy a keďže som získal v rámci pozápasového ocenenia hokejku, ešte na tom zarobili,“ vyslovil sa so širokým úsmevom účastník dvoch svetových univerziád. V rámci tej tohtoročnej získal v úvode roka v talianskom Turíne cenné striebro. „Ja mám univerzitný hokej rád a venujem sa mu už pár rokov. Obe univerziády boli veľkou skúsenosťou a to striebro bolo nezabudnuteľným zážitkom.“

Podobne ako rivali z **UPJŠ**, aj „technici“ si skúšali vybaviť motiváciu v podobe študentských úľav. „Je tam jeden predmet, s ktorým by mi to mohli trochu uľahčiť. Uvidíme, či mi s tým pomôže toto víťazstvo,“ pousmial sa študent inžinierskeho štúdia dopravnej logistiky podniku.

Hokejisti Technickej univerzity si víťazstvom v derby vybojovali postup na finále Zimnej univerziády Slovenskej republiky 2026. Jeho dejiskom bude v dňoch 2. až 6. februára Žilina.

Autor: Peter Jesenský

Na UPJŠ a UVLF bude 17.novembra rektorské voľno,TUKE chystá prednášky a diskusie

5. 11. 2025, 14:21, Zdroj: [tasr.sk](#), Vydavateľ: Tlačová agentúra Slovenskej republiky, Autor: TASR, Sentiment: Neutrálny, Téma: Rektorát

UPJŠ, Kľúčové slová: rektor UPJŠ

Dosah: 2 749 GRP: 0,06 OTS: 0,00 AVE: 236 EUR

Na **UPJŠ** a UVLF bude 17.novembra rektorské voľno,TUKE chystá prednášky a diskusie

Košice 5. novembra (TASR) - Študenti Univerzity Pavla Jozefa Šafárika (**UPJŠ**) aj Univerzity veterinárskeho lekárstva a farmácie (UVLF) v Košiciach budú mať 17. novembra rektorské voľno. Na Technickej univerzite v Košiciach (TUKE) sa výučba uskutoční náhradnou formou - pre študentov pripravili diskusie, prednášky a sprievodný program. UVLF v Košiciach si 17. november každý rok pripomína ako Deň boja za slobodu a demokraciu a Medzinárodný deň študentstva. „Nezmení sa to ani v prípade, keď tento štátny sviatok nie je dňom pracovného pokoja a **rektor** UVLF na tento deň udelí študentom rektorské voľno,“ povedala pre TASR hovorkyňa univerzity Zuzana Bobriková. Zástupcovia študentov podľa jej slov informovali, že pri tejto príležitosti zorganizujú stretnutie, na ktorom si chcú symbolicky pripomenúť hodnoty, ktoré sa spájajú s udalosťami z rokov 1939 a 1989. „Je dôležité pripomínať si okamihy, ktoré zmenili osud našej krajiny, a je nevyhnutné uvažovať o tom, čo môže urobiť jednotlivec, aby ovplyvnil celú spoločnosť,“ dodala. Sloboda zmýšľania, vyznania či konania, demokracia, tolerancia a ľudské práva sú podľa univerzity aj dnes hodnotami v ohrození. Rektorské voľno 17. novembra pri príležitosti Dňa boja za slobodu a demokraciu budú mať aj študenti **UPJŠ**. „V uvedenom termíne sa nekoná výučba,“ oznamuje univerzita na svojej webovej stránke. TUKE na sociálnej sieti uvádza, že 17. november patrí študentom - tým, ktorí sa nebáli postaviť za pravdu, slobodu a demokraciu. „TUKE si 17. november uctí so svojimi študentmi aktívne - otvoreným dialógom, poznaním, porozumením. Študentom sme pripravili možnosti stráviť tento deň na pôde univerzity účasťou na diskusiách, prednáškach a sprievodnom programe, ktoré pripomenú odkaz slobody a demokracie,“ informuje. To, že viacero vysokých škôl dalo študentom mimoriadne voľno na 17. novembra, šéf rezortu školstva Tomáš Drucker (Hlas-SD) nevníma ako gesto proti rozhodnutiu vlády, ale ako gesto, ktorým si chcú uctiť Deň študentstva. „Nezrušili sme sviatok, ktorý je dôležitý a ktorý si je potrebné pripomínať,“ zdôraznil minulý mesiac s tým, že zrušenie dňa pracovného pokoja, ktorý sa týka aj 17. novembra, si vyžiadala konsolidácia. sem em von

Autor: TASR

Na UPJŠ a UVLF bude 17.novembra rektorské voľno,TUKE chystá prednášky a diskusie

5. 11. 2025, 14:21, Zdroj: [bleskovky.zoznam.sk](#), Vydavateľ: Zoznam, s.r.o., Sentiment: Neutrálny, Téma: Rektorát UPJŠ, Kľúčové slová: rektor

UPJŠ, Ďalšie zdroje: [regiony.zoznam.sk](#)

Dosah: 107 127 GRP: 2,38 OTS: 0,02 AVE: 1334 EUR

Na **UPJŠ** a UVLF bude 17.novembra rektorské voľno,TUKE chystá prednášky a diskusie

Študenti Univerzity Pavla Jozefa Šafárika (**UPJŠ**) aj Univerzity veterinárskeho lekárstva a farmácie (UVLF) v Košiciach budú mať 17. novembra rektorské voľno. Na Technickej univerzite v Košiciach (TUKE) sa výučba uskutoční náhradnou formou - pre študentov pripravili diskusie, prednášky a sprievodný program.

UVLF v Košiciach si 17. november každý rok pripomína ako Deň boja za slobodu a demokraciu a Medzinárodný deň študentstva. „Nezmení sa to ani v prípade, keď tento štátny sviatok nie je dňom pracovného pokoja a **rektor** UVLF na tento deň udelí študentom

rektorské voľno,“ povedala pre TASR hovorkyňa univerzity Zuzana Bobriková.

Zástupcovia študentov podľa jej slov informovali, že pri tejto príležitosti zorganizujú stretnutie, na ktorom si chcú symbolicky pripomenúť hodnoty, ktoré sa spájajú s udalosťami z rokov 1939 a 1989. „Je dôležité pripomínať si okamihy, ktoré zmenili osud našej krajiny, a je nevyhnutné uvažovať o tom, čo môže urobiť jednotlivec, aby ovplyvnil celú spoločnosť,“ dodala. Sloboda zmýšľania, vyznania či konania, demokracia, tolerancia a ľudské práva sú podľa univerzity aj dnes hodnotami v ohrození.

Rektorské voľno 17. novembra pri príležitosti Dňa boja za slobodu a demokraciu budú mať aj študenti **UPJŠ**. „V uvedenom termíne sa nekoná výučba,“ oznamuje univerzita na svojej webovej stránke.

TUKE na sociálnej sieti uvádza, že 17. november patrí študentom - tým, ktorí sa nebáli postaviť za pravdu, slobodu a demokraciu. „TUKE si 17. november uctí so svojimi študentmi aktívne - otvoreným dialógom, poznaním, porozumením. Študentom sme pripravili možnosti stráviť tento deň na pôde univerzity účasťou na diskusiách, prednáškach a sprievodnom programe, ktoré pripomenú odkaz slobody a demokracie,“ informuje.

To, že viacero vysokých škôl dalo študentom mimoriadne voľno na 17. novembra, šéf rezortu školstva Tomáš Drucker (Hlas-SD) nevníma ako gesto proti rozhodnutiu vlády, ale ako gesto, ktorým si chcú uctiť Deň študentstva. „Nezrušili sme sviatok, ktorý je dôležitý a ktorý si je potrebné pripomínať,“ zdôraznil minulý mesiac s tým, že zrušenie dňa pracovného pokoja, ktorý sa týka aj 17. novembra, si vyžiadala konsolidácia.

AUTOR: ©Zoznam | ZDROJ: TASR

Na UPJŠ a UVLF bude 17.novembra rektorské voľno,TUKE chystá prednášky a diskusie

5. 11. 2025, 14:21, Zdroj: **TASR**, Vydavateľ: **Tlačová agentúra Slovenskej republiky**, Sentiment: **Neutrálny**, Téma: **Rektorát UPJŠ**, Kľúčové slová: **rektor UPJŠ**

Na **UPJŠ** a UVLF bude 17.novembra rektorské voľno,TUKE chystá prednášky a diskusie

Košice 5. novembra (TASR) - Študenti Univerzity Pavla Jozefa Šafárika (**UPJŠ**) aj Univerzity veterinárskeho lekárstva a farmácie (UVLF) v Košiciach budú mať 17. novembra rektorské voľno. Na Technickej univerzite v Košiciach (TUKE) sa výučba uskutoční náhradnou formou - pre študentov pripravili diskusie, prednášky a sprievodný program.

UVLF v Košiciach si 17. november každý rok pripomína ako Deň boja za slobodu a demokraciu a Medzinárodný deň študentstva. „Nezmení sa to ani v prípade, keď tento štátny sviatok nie je dňom pracovného pokoja a **rektor** UVLF na tento deň udelí študentom rektorské voľno,“ povedala pre TASR hovorkyňa univerzity Zuzana Bobriková.

Zástupcovia študentov podľa jej slov informovali, že pri tejto príležitosti zorganizujú stretnutie, na ktorom si chcú symbolicky pripomenúť hodnoty, ktoré sa spájajú s udalosťami z rokov 1939 a 1989. „Je dôležité pripomínať si okamihy, ktoré zmenili osud našej krajiny, a je nevyhnutné uvažovať o tom, čo môže urobiť jednotlivec, aby ovplyvnil celú spoločnosť,“ dodala. Sloboda zmýšľania, vyznania či konania, demokracia, tolerancia a ľudské práva sú podľa univerzity aj dnes hodnotami v ohrození.

Rektorské voľno 17. novembra pri príležitosti Dňa boja za slobodu a demokraciu budú mať aj študenti **UPJŠ**. „V uvedenom termíne sa nekoná výučba,“ oznamuje univerzita na svojej webovej stránke.

TUKE na sociálnej sieti uvádza, že 17. november patrí študentom - tým, ktorí sa nebáli postaviť za pravdu, slobodu a demokraciu. „TUKE si 17. november uctí so svojimi študentmi aktívne - otvoreným dialógom, poznaním, porozumením. Študentom sme pripravili možnosti stráviť tento deň na pôde univerzity účasťou na diskusiách, prednáškach a sprievodnom programe, ktoré pripomenú odkaz slobody a demokracie,“ informuje.

To, že viacero vysokých škôl dalo študentom mimoriadne voľno na 17. novembra, šéf rezortu školstva Tomáš Drucker (Hlas-SD) nevníma ako gesto proti rozhodnutiu vlády, ale ako gesto, ktorým si chcú uctiť Deň študentstva. „Nezrušili sme sviatok, ktorý je dôležitý a ktorý si je potrebné pripomínať,“ zdôraznil minulý mesiac s tým, že zrušenie dňa pracovného pokoja, ktorý sa týka aj 17. novembra, si vyžiadala konsolidácia.

sem em von

Autor: SEM

Košice

5. 11. 2025, 14:21, Zdroj: **bleskovky.zoznam.sk**, Vydavateľ: **Zoznam, s.r.o.**, Sentiment: **Neutrálny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika**
Dosah: 16 021 GRP: 0,36 OTS: 0,00 AVE: 186 EUR

Košice

Študenti **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika (UPJŠ)** aj Univerzity veterinárskeho lekárstva a farmácie (UVLF) v Košiciach budú mať 17. novembra rektorské voľno. Na Technickej univerzite v Košiciach (TUKE) sa výučba uskutoční náhradnou formou - pre študentov pripravili diskusie, prednášky a sprievodný program.

Dve univerzity v Košiciach plánujú na 17.novembra rektorské voľno

5. 11. 2025, 14:35, Zdroj: [teraz.sk](#), Vydavateľ: TERAZ MEDIA, a.s., Autor: TASR, Sentiment: Neutrálny, Téma: Rektorát UPJŠ, Kľúčové slová: rektor UPJŠ

Dosah: 27 566 GRP: 0,61 OTS: 0,01 AVE: 570 EUR

Dve univerzity v Košiciach plánujú na 17.novembra rektorské voľno

Zdieľaj na Facebooku

Na snímke Lekárska fakulta **UPJŠ** v Košiciach. Foto: TASR - František Iván

UVLF v Košiciach si 17. november každý rok pripomína ako Deň boja za slobodu a demokraciu a Medzinárodný deň študentstva.

5. novembra 2025 14:35

Košice 5. novembra (TASR) - Študenti Univerzity Pavla Jozefa Šafárika (**UPJŠ**) aj Univerzity veterinárskeho lekárstva a farmácie (UVLF) v Košiciach budú mať 17. novembra rektorské voľno. Na Technickej univerzite v Košiciach (TUKE) sa výučba uskutoční náhradnou formou - pre študentov pripravili diskusie, prednášky a sprievodný program.

UVLF v Košiciach si 17. november každý rok pripomína ako Deň boja za slobodu a demokraciu a Medzinárodný deň študentstva. „Nezmení sa to ani v prípade, keď tento štátny sviatok nie je dňom pracovného pokoja a **rektor** UVLF na tento deň udelí študentom rektorské voľno,“ povedala pre TASR hovorkyňa univerzity Zuzana Bobriková.

Zástupcovia študentov podľa jej slov informovali, že pri tejto príležitosti zorganizujú stretnutie, na ktorom si chcú symbolicky pripomenúť hodnoty, ktoré sa spájajú s udalosťami z rokov 1939 a 1989. „Je dôležité pripomínať si okamihy, ktoré zmenili osud našej krajiny, a je nevyhnutné uvažovať o tom, čo môže urobiť jednotlivec, aby ovplyvnil celú spoločnosť,“ dodala. Sloboda zmýšľania, vyznania či konania, demokracia, tolerancia a ľudské práva sú podľa univerzity aj dnes hodnotami v ohrození.

Rektorské voľno 17. novembra pri príležitosti Dňa boja za slobodu a demokraciu budú mať aj študenti **UPJŠ**. „V uvedenom termíne sa nekoná výučba,“ oznamuje univerzita na svojej webovej stránke.

TUKE na sociálnej sieti uvádza, že 17. november patrí študentom - tým, ktorí sa nebáli postaviť za pravdu, slobodu a demokraciu. „TUKE si 17. november uctí so svojimi študentmi aktívne - otvoreným dialógom, poznaním, porozumením. Študentom sme pripravili možnosti stráviť tento deň na pôde univerzity účasťou na diskusiách, prednáškach a sprievodnom programe, ktoré pripomenú odkaz slobody a demokracie,“ informuje.

To, že viacero vysokých škôl dalo študentom mimoriadne voľno na 17. novembra, šéf rezortu školstva Tomáš Drucker (Hlas-SD) nevníma ako gesto proti rozhodnutiu vlády, ale ako gesto, ktorým si chcú uctiť Deň študentstva. „Nezrušili sme sviatok, ktorý je dôležitý a ktorý si je potrebné pripomínať,“ zdôraznil minulý mesiac s tým, že zrušenie dňa pracovného pokoja, ktorý sa týka aj 17. novembra, si vyžiadala konsolidácia.

Autor: TASR

Na Lekársku fakultu UK v Bratislave sa bude dať dostať bez prijímačiek

5. 11. 2025, 18:38, Zdroj: [tvnoviny.sk](#), Vydavateľ: MARKÍZA - SLOVAKIA, spol. s r.o., Autor: Kristína Oravcová, Milan

Špak, Sentiment: Neutrálny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika

Dosah: 117 088 GRP: 2,60 OTS: 0,03 AVE: 1043 EUR

Na Lekársku fakultu UK v Bratislave sa bude dať dostať bez prijímačiek

Ostatných čakajú klasické testy.

Najväčšia lekárska fakulta na Slovensku otvorí dvere študentom podľa nových pravidiel.

Na odbor všeobecné lekárstvo sa na Univerzitu Komenského v Bratislave bez prijímačiek dostanú tí, ktorí študovali na slovenskej strednej škole, mali biológiu aj chémiu dva roky a ich študijný priemer nepresiahne 1,1.

Ostatní si budú musieť prejsť klasickými testami v podobe 200 otázok z biológie a chémie.

„Například v Brně přijímají do prospechu 1,1, na Prve lékařské fakultě Univerzity Karlovy v Praze do prospechu 1,0. Čiže my jsme se rozhodli íst' práve podľa príkladu týchto fakúlt. Sme presvedčení, že naša lékařská fakulta poskytuje rovnako kvalitné vzdelanie,“ uviedla Alexandra Bražinová, prodekanka Lékařské fakulty UK v Bratislave.

Fakulta plánuje v ďalšom akademickom roku prijať na všeobecné lékařstvo 375 študentov. Analytik INESS-u Róbert Chovanculiak však upozorňuje, že ľahší vstup ešte neznamená ľahšie štúdium.

„Je otázne, aká časť z nich následne aj dokáže absolvovať celé štúdium a koľko z nich pôjde naozaj aj poskytovať služby do zdravotníctva,“ konštatuje.

Elektronické prihlášky si študenti môžu podávať od 1. decembra do konca februára.

Zisťovali sme, či sa podobným smerom neplánujú vybrať aj naše ďalšie tri lékařské fakulty.

Z **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** nám napísali, že sa prípadnými zmenami prijímacieho konania na lékařsku fakultu budú zaoberať na najbližšom zasadnutí vedenia.

V minulosti skúšali takýto model pri tých so samými jednotkami. Ukázalo sa však, že úroveň gymnázií je rozdielna a niektorí študenti s týmto priemerom z menej náročných škôl nedosahovali očakávané výsledky. Ak by Košice aj pristúpili na prijímania bez pohovorov, určite by sa tento krok netýkal všetkých gymnázií na Slovensku.

Jesseniova lékařská fakulta UK v Martine neplánuje prijímať študentov bez prijímacích skúšok.

Slovenská zdravotnícka univerzita v Bratislave nám zatiaľ neposlala odpovede. Prijímačky robia aj tam, no študenti vedia získať body za priemer a olympiády, ktoré im zvyšia šance.

Autor: Kristína Oravcová, Milan Špak

Zmena pre budúcich medikov – naživo

5. 11. 2025, 19:23, Relácia: **Televízne noviny**, Stanica: **Markíza**, Vydavateľ: **MARKÍZA - SLOVAKIA, spol. s r.o.**, Sentiment: **Neutrálny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ**
Dosah: **337 500 GRP: 7,50 OTS: 0,08 AVE: 21000 EUR**

Zmena pre budúcich medikov – naživo

Patrik Švajda, moderátor:

No a s Kristínou Oravcovou sa spájame aj naživo.

Lenka Vavrinčíková, moderátorka:

Kristína, ty si zisťovala, či sa týmto smerom vydajú aj naše ostatné lékařské fakulty? Ako sa majú uchádzači do budúcnosti zariadiť? Čo si teda zistila? Povedz nám.

Kristína Oravcová, redaktor:

Dobrý večer. Na Slovensku ich máme celkovo 4. O najväčšej a najstaršej fakulte sme počuli v reportáži. **UPJŠ** nám odpísala, že sa prípadnými zmenami pri prijímacom konaní ešte len budú zaoberať. Avšak v minulosti už vyskúšali takýto model pri tých so samými jednotkami. A ukázali sa im rozdiely medzi gymnáziami. Žiaci s týmto priemerom, no z menej náročných škôl, nemali požadované výsledky. Takže ak by aj Košice pristúpili k prijímaniu bez pohovorov, bez testov, tak určite nie pri všetkých gymnáziách na Slovensku. Martinská lékařská fakulta neplánuje prijímať bez prijímacích skúšok. No a fakulta Slovenskej zdravotníckej univerzity nám zatiaľ neodpovedala, no zdá sa, že aj tam ešte o konečnej podobe budú rozhodovať.

Dve košické univerzity budú mať 17. novembra rektorské voľno, tretia pripravila vlastný program

5. 11. 2025, 19:32, Zdroj: sita.sk/vskolstve , Vydavateľ: **SITA Slovenská tlačová agentúra a.s.**, Autor: **Katarína Lörincová**, SITA, Sentiment: **Neutrálny**, Téma: **Rektorát UPJŠ**, Kľúčové slová: **Daniel Pella, rektor UPJŠ**
Dosah: **43 235 GRP: 0,96 OTS: 0,01 AVE: 1200 EUR**

Dve košické univerzity budú mať 17. novembra rektorské voľno, tretia pripravila vlastný program

Rektorské voľno v tento deň ohlásili už viaceré univerzity po celom Slovensku.

Košické univerzity si pripomenú odkaz 17. novembra, dve z nich budú mať rektorské voľno. Ide o Univerzitu veterinárskeho lekárstva a farmácie (UVLF) v Košiciach a Univerzitu Pavla Jozefa Šafárika (UPJŠ) v Košiciach. Na Technickej univerzite v Košiciach (TUKE) pri príležitosti Dňa boja za slobodu a demokraciu pripravujú výučbu náhradnou formou.

Národná rada (NR) SR sa nedávno uzniesla na tom, že Deň boja za slobodu a demokraciu, teda 17. november už nebude dňom pracovného pokoja. V roku 2025 pripadá tento sviatok na pondelok. Rektorské voľno v tento deň ohlásili už viaceré univerzity po celom Slovensku.

Študenti zorganizujú stretnutie

„Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach si 17. november pripomína každý rok ako Deň boja za slobodu a demokraciu a Medzinárodný deň študentstva. Nezmení sa to ani v prípade, keď tento štátny sviatok nie je dňom pracovného pokoja,“ uviedla pre agentúru SITA hovorkyňa UVLF v Košiciach Zuzana Bobriková.

Doplnila, že v tomto roku sa **rektor** univerzity na tento deň rozhodol udeliť študentom rektorské voľno. Zástupcovia študentstva tiež podľa jej slov informovali, že pri tejto príležitosti zorganizujú stretnutie, v rámci ktorého si chcú symbolicky pripomenúť hodnoty spojené s rokmi 1939 a 1989.

„Je dôležité pripomínať si okamihy, ktoré zmenili osud našej krajiny a je nevyhnutné uvažovať o tom, čo môže urobiť jednotlivec, aby ovplyvnil celú spoločnosť. Študenti i zamestnanci univerzity vnímajú svet okolo seba, premýšľajú a hovoria so svojimi rodinami, priateľmi, spolužiakmi. Majú dostatok priestoru na to, aby hľadali a našli svoje miesto a svoju úlohu v spoločnosti,“ uviedla ďalej Bobriková.

Zdôraznila nutnosť pripomínať si historické súvislosti rokov 1989 aj 1939. „Bez udalostí z roku 1939 by nebolo ani Nežnej revolúcie. Smrť študenta medicíny Jana Opletala vtedy vytiahla do ulíc stovky vysokoškolákov a odštartovala nacistické represálie, popravy bez súdov, deportácie študentov do koncentračných táborov a uzavretie českých vysokých škôl. O polstoročie neskôr pripomienka týchto udalostí odštartovala Nežnú či Zamatovú revolúciu. Sloboda zmýšľania, vyznania či konania, demokracia, tolerancia, ľudské práva sú aj dnes hodnotami v ohrození. Je nevyhnutné, aby sme stále pripomínali, že boli zaplatené ľudskými životmi, krvou, fyzickým i psychickým utrpením, že nie sú samozrejmosťou,“ uzavrela hovorkyňa UVLF.

Poobedňajšie bloky na „technike“

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach na sociálnej sieti ešte v októbri informovala, že jej **rektor** profesor **Daniel Pella** pri príležitosti Dňa boja za slobodu a demokraciu udeľuje študentom v pondelok 17. novembra 2025 rektorské voľno. V danom termíne sa výučba nebude konať.

Technická univerzita v Košiciach má zas počas tohtoročného Dňa boja za slobodu a demokraciu naplánovanú výučbu náhradnou formou. Ako ozrejnila, pre študentstvo pripravili možnosti stráviť 17. november na pôde univerzity, a to účasťou na diskusiách, prednáškach a sprievodnom programe, ktoré pripomenú odkaz slobody a demokracie.

Program je dostupný na webe TUKE, jej sociálnych sieťach, no študentom a študentkám bude doručený aj priamo emailom a komunikáciou z ich fakulty. Tie pripravujú vlastné poobedňajšie bloky. „17. november patrí študentom – tým, ktorí sa nebáli postaviť za pravdu, slobodu a demokraciu, ale aj súčasným, ktorí si tento deň pripomenú na TUKE aktívne – otvoreným dialógom, poznaním, porozumením,“ dodala univerzita.

Autor: Katarína Lörincová, SITA

Hormonálne disruptory, ochorenia kostí či obezita...

 6. 11. 2025, Zdroj: **Lekárske listy**, Strany: 21, 22, Vydavateľ: **MAFRA Slovakia, a.s.**, Autor: **Milica Šarmírová**, Sentiment: **Ambivalentný**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ**

Dosah: 14 000 GRP; 0,31 OTS; 0,00 AVE; 4600 EUR

Hormonálne disruptory, ochorenia kostí či obezita...

Rubrika: VARIA

Takmer 28 % Slovákov v súčasnosti trpí obezitou, štvrtina populácie sa lieči na poruchy štítnej žľazy, každoročne sa zvyšuje počet párov, ktoré nevedia počať dieťa prirodzenou cestou. Príčinou môže byť genetika, životný štýl, ale aj vplyvy prostredia, ktorému je organizmus každodenne vystavený.

Prof. MUDr. Juraj Payer, PhD., MPH, FRCP, prezident Slovenskej endokrinologickej spoločnosti, prednosta V. internej kliniky LF UK a UN Bratislava, dekan Lekárskej fakulty UK v Bratislave zdôraznil, že Európska environmentálna agentúra (EEA) v spolupráci s Európskou komisiou identifikovali viac ako 1500 látok, ktorých dlhodobé pôsobenie na organizmus sa spája so zvýšeným výskytom endokrinných diagnóz. Rastie množstvo dôkazov o súvislosti medzi endokrinnými disruptormi a ochoreniami ako sú obezita, neplodnosť,

diabetes či niektoré formy nádorových a zriedkavých ochorení. Náklady na riešenie zdravotných a spoločenských dopadov týchto ochorení v Európe pritom predstavujú podľa odhadov až 270 miliárd eur ročne. Celospoločenská diskusia a spájanie síl všetkých kompetentných v záujme minimalizácie vplyvov endokrinných disruptorov na ľudské zdravie je preto dnes dôležitejšia, ako kedykoľvek predtým. Hormóny sú základným regulačným systémom ľudského tela. Ich rovnováha ovplyvňuje takmer všetky aspekty zdravia a psychickej pohody. Hormonálny systém však každodenne ovplyvňuje celý rad interných a externých faktorov, ktoré môžu narušiť jeho rovnováhu, a tým aj zdravé fungovanie celého organizmu. Niektoré aspekty vieme ovplyvniť zdravou životosprávou, iné sa spájajú s narastajúcim množstvom chemických látok endokrinných disruptorov, ktoré sa nachádzajú všade okolo nás vo vzduchu, vode, kozmetike, čistiacich prostriedkoch či pesticídoch. Tieto látky dokážu napodobňovať alebo blokovať prirodzené hormóny produkované organizmom a ovplyvňovať tak fungovanie endokrinného systému.

MUDr. Zora Lazúrová, PhD.

(Slovenská endokrinologická spoločnosť, IV. interná klinika LF **UPJŠ** a UN L. Pasteura Košice) upozornila na rastúci vplyv hormonálnych disruptorov, ktoré nepozorovane, ale významne ovplyvňujú našu hormonálnu činnosť. Hormonálne disruptory sú chemické látky, ktoré sú schopné ovplyvniť funkciu endokrinných orgánov alebo interferovať s pôsobením hormónov. Používajú sa pri výrobe papiera, plastov, kozmetiky, atď. Ich dopad vidíme napríklad v narastajúcom počte pacientov s poruchami štítnej žľazy či reprodukčného systému. Každý rok v Európe pribudne až 80 000 nových prípadov karcinómu štítnej žľazy a každý šiesty človek má problém s neplodnosťou. Na východnom Slovensku sú doteraz niektoré lokality zamorené polychlórovanými bifenyli, čo sa odzrkadľuje vo zvýšenej prevalencii ochorení štítnej žľazy, ale aj diabetes mellitus a onkologických chorôb. Medzi hormonálne disruptory patria ftaláty, parabény, benzofenóny, dioxíny, polychlórované bifenyly, bisfenoly. Tieto látky ovplyvňujú androgénové receptory, estrogénové receptory, progesterónové receptory, receptory pre hormóny štítnej žľazy a tiež majú priame toxické účinky.

Ľudské telo disruptory nevie zmetabolizovať. Dochádza k ich ukladaniu do tukového tkaniva. Denne je človek v kontakte s desiatkami až stovkami endokrinných disruptorov. Napríklad priemerný denný príjem bisfenolu A (BPA) je 10 - 30 µg. Dochádza k vzájomnej modifikácii disruptorov alebo potencovaniu účinku. Bisfenol A je prítomný v moči u 93 % populácie. Až 1200-násobne je vyšší bisfenol A v moči po konzumácii polievky z plechovej konzervy. Viac ako 80 % recykovaných papierov a takmer všetky termostabilné druhy papiera obsahujú bisfenol S. Boli zistené 50-krát vyššie množstvá bisfenolu S v moči u pracovníkov s pokladničnými blokmi a peniazmi po pracovnej zmene. Bisfenol F bol nájdený v rôznych druhoch kávy. Hormonálne disruptory majú aj neendokrinné účinky. Ovplyvňujú rozvoj kardiologických ochorení, neurologických a psychiatrických, onkologických a autoimunitných ochorení. Vzhľadom na ich účinky na endokrinné orgány majú vplyv na poruchy plodnosti u mužov a žien, prispievajú k rozvoju polycystických vaječníkov (PCOS), karcinómu prsníka, gynekologickým nádorom, karcinómu prostaty, karcinómu štítnej žľazy, autoimunitným ochoreniam a tiež rozvoju metabolického syndrómu či diabetes mellitus 2. typu. Poruchy plodnosti u mužov - za posledných 50 rokov došlo k poklesu počtu spermií o 50 %. Zistila sa nepriama korelácia medzi počtom a kvalitou spermií a koncentraciami BPA v moči. Vplyv na ženský reprodukčný systém dokazujú vysoké hladiny bisfenolov a ftalátov u pacientiek s PCOS, zvýšené hladiny bisfenolu A u žien so spontánnymi potratmi. V súčasnosti nie je možné sa endokrinným disruptorom úplne vyhnúť. Cieľom je maximálne znížiť expozíciu a bezpečnostné regulácie sú iba parciálne efektívne.

Doc. MUDr. Martin Kužma, PhD. (Slovenská endokrinologická spoločnosť, V. interná klinika LF UK a UN Bratislava, člen expertného panelu ESE Rare CaPaB - skupina pre raritné ochorenia kostí Európskej endokrinologickej spoločnosti) poukázal na raritné ochorenia kostí.

Zriedkavé ochorenia sú ochorenia, ktoré postihujú len veľmi malý počet ľudí v porovnaní s celkovou populáciou. Práve ich zriedkavosť prináša viaceré špecifické problémy, napríklad v diagnostike, liečbe či výskume. V klinickej praxi zostáva najväčším problémom liečba týchto ochorení, ktorá je často nedostupná a mimoriadne finančne náročná, často bez možnosti úhrady zo zdravotného poistenia.

Genetické poruchy postihujúce najmä kostrový systém tvoria významnú časť medzi známymi zriedkavými ochoreniami. Doteraz bolo opísaných viac ako 400 rôznych typov tzv. kostrových dysplázií. Hypofosfatázia (HPP) - zriedkavé genetické metabolické ochorenie spôsobené nedostatkom enzýmu tkanivovej nešpecifickej alkalické fosfatázy (TNSALP) vedie k hromadeniu jej substrátov a poruche mineralizácie kostí a zubov. Príčinou je mutácia v géne *ALPL* (chromozóm 1). HPP je väčšinou autozomálne recesívna, miernejšie formy môžu byť autozomálne dominantné. HPP je multiorgánové ochorenie (zubné, kostné, muskulárno-organické, respiračné, renálne a neurologické).

Zubné prejavy sú kľúčovým znakom najmä pri miernych formách (odontohypofosfatázia).

Môžu byť prvým a jediným prejavom ochorenia, najmä u detí. Dochádza k predčasnej strate chrupu - typicky mliečne zuby vypadávajú pred 5. rokom života. Najčastejšie sú postihnuté dolné rezáky. Tieto prejavy môžu viesť k odhaleniu miernej alebo nediagnostikovanej formy HPP. Kostné prejavy patria medzi najčastejšie prejavy HPP. 86 % dospelých s HPP má fraktúru. V priemere pacient s HPP utrpí cca 13 fraktúr. Existuje kauzálna a substitučná liečba. Realizuje sa pomocou rekombinantnej ALP – asfotáza alfa (Strensiq). Liek nie je v zozname kategorizovaných liekov a je to finančne veľmi nákladná liečba. Ďalším raritným ochorením je hypoparatyreóza - raritné endokrinologické ochorenie vyvolané nedostatkom PTH, spojené s významnou morbiditou a zhoršenou kvalitou života. Dochádza k zvýšenej prevalencii renálnych komplikácií – nefrolitiáza (36 %), nefrokalcinóza (38 %) a chronické ochorenie obličiek (41 %). Je to jediná

klasická hormonálna insuficiencia, ktorá sa štandardne nelieči substitúciou deficitného hormónu. Etiológia hypoparatyreózy je najčastejšie po chirurgickej (napr. po tyreoidektómii, paratyreoidektómii), autoimunitná (napr. v rámci APS 1). Z hľadiska klinického obrazu hypoparatyreózy môže byť ovplyvnený takmer každý orgán.

Diagnostika hypoparatyreózy: Biochemické nálezy sú kľúčové pre diagnózu: nízka hladina celkového a/alebo ionizovaného vápnika, nízky alebo neadekvátne nízky PTH, zvýšený sérový fosfor, horčík je nízky, normálny alebo zvýšený, močové kalcium je často zvýšené (najmä pri konzervatívnej liečbe). Genetické testovanie: ak je podozrenie na dedičnú formu (najmä mimo kontextu chirurgického zákroku), testovanie génov: CASR, GCM2, PTH. Pátranie po komplikáciách (obličkové parametre, USG obličiek, očné vyšetrenie, EKG, zubné vyšetrenie, atď.). Liečba hypoparatyreózy je konvenčná a substitučná pomocou rekombinantného PTH. Lieky schválené alebo skúmané v randomizovaných štúdiách na liečbu hypoparatyreózy obnovením účinku PTH – všetky lieky spôsobujú zvýšenie hladiny vápnika v sére a zároveň znižujú (rušia) potrebu konvenčnej terapie suplementmi vápnika a aktívnymi metabolitmi vitamínu D. Ďalším zriedkavým ochorením je X viazaná hypofosfatemická rachitída (XLH). Je to genetické ochorenie spôsobujúce poruchu vstrebávania a využitia fosfátu v tele. Vedie k chronickému nedostatku fosfátu, čo spôsobuje poruchy mineralizácie kostí. Medzi základné prejavy patria rachitída aj pri dostatku vitamínu D, nízky vzrast, bolesti a deformity dolných končatín (napr. do O alebo X), zubné abscesy bez kazu, v dospelosti: bolesti kĺbov, entezopatie, únava. Liečba je tradičná a cieleňá (monoklonálna protilátka proti FGF23 – burosumab (Crysvita). Raritné metabolické ochorenia kostí významne zhoršujú kvalitu života pacientov. Najdôležitejším faktorom v diagnostike je myslieť na raritné ochorenia, a preto je potrebné zvyšovať povedomie o týchto ochoreniach aj u širokej verejnosti.

Doc. MUDr. Peter Jackuliak, PhD., MPH., FEFIM, člen Výboru Slovenskej endokrinologickej spoločnosti, V. interná klinika LF UK a UN Bratislava, prodekan LF UK v Bratislave vysvetlil, že nie je známe, kedy obezita a diabetes ako ochorenie prvýkrát postihla človeka, ale nie je vylúčené, že to bolo v prehistorickom období, v dobe, keď sa človek dokázal usadiť na jednom mieste a zabezpečiť si dlhodobu dostatočnú príjem energie. Jednými z najčastejších prejavov hormonálnej nerovnováhy sú nadváha a obezita. SZO uvádza, že viac ako jedna miliarda ľudí, vrátane 340 miliónov detí a mladistvých, je obézných. Predpokladá sa, že do roku 2035 bude viac ako 50 % svetovej populácie (4 miliardy ľudí) žiť buď s nadváhou alebo obezitou. Tiež sa očakáva, že do roku 2035 bude mať obezitu 1 zo 4 ľudí (takmer 2 miliardy). Obezita nie je len otázkou estetiky. Ide o komplexné metabolické ochorenie, ktoré súvisí s hladinami hormónov ako inzulín či leptín a je primárnym predpokladom na vznik ďalších závažných zdravotných problémov ako diabetes mellitus, kardiovaskulárne či onkologické ochorenia.

Pri zisťovaní obezity je dôležité meranie obvodu pásu. Ako na to? Umiestnite meter okolo stredu v bode do polovice medzi spodnou časťou rebier a hornou časťou bedrovej kosti. Toto bude tesne nad pupkom. Pevne potiahnite pásku, ale nezarývajte, vydýchnite a vykonajte meranie. Klasifikácia obezity: abdominálna obezita – muži > 102 cm; abdominálna obezita – ženy > 88 cm. Obvod pásu môže pomôcť identifikovať osoby so zvýšeným rizikom kardiometabolického ochorenia a odporúča sa ako náhradné meranie brušného alebo viscerálneho tuku.

Úbytok hmotnosti o $\geq 5 - 10$ % môže zlepšiť väčšinu komplikácií súvisiacich s adipozitou.

Odborníci z celého sveta sa zhodujú, že riešením výziev spojených s hormonálnym zdravím je systematická prevencia, včasná diagnostika a verejná osвета. Hormonálne zdravie jednotlivcov však nie je vždy otázkou externých faktorov. Je veľa vecí, ktoré dokáže ovplyvniť človek sám. Európska endokrinologická spoločnosť v tejto súvislosti zverejnila praktické odporúčania pre každodenný život, ktoré môžu pomôcť verejnosti podporiť zdravé fungovanie hormonálneho systému a znížiť tak riziko vzniku hormonálnych porúch.

prof. Payer MUDr. Lazúrová

Cieľom je maximálne znižovať expozíciu

doc. Kužma doc. Jackuliak

Tab. 1: 10 odporúčaní pre dobré hormonálne zdravie

Minimalizujte kontakt s plastmi – najmä pri skladovaní a ohrievaní potravín používajte sklenené alebo nerezové nádoby.

Všimajte si varovné príznaky – napríklad chronickú únavu, priberanie, výkyvy nálad alebo problémy so spánkom. Dbajte na zdravú hmotnosť – pravidelnou fyzickou aktivitou a vyváženou stravou. Dopĺňajte dôležité mikronutrienty – vitamín D, jód a vápnik, ktoré sú nevyhnutné pre hormonálnu rovnováhu. Vyhýbajte sa škodlivej kozmetike a čistiacim prostriedkom – sledujte zloženie produktov, ktoré používate denne. Udržiavajte čisté a vetrané prostredie – častý prach v domácnosti môže obsahovať škodlivé látky. Fajčenie a alkohol minimalizujte alebo úplne vynechajte – oba návyky negatívne ovplyvňujú hormonálny systém. Dbajte na dostatok a kvalitu spánku – hormonálny systém sa regeneruje najmä počas nočného spánku. Ovládnite svoj stres – stresové hormóny môžu dlhodobu narúšať vašu vnútornú rovnováhu. Chodievajte na preventívne lekárske prehliadky – včasné odhalenie hormonálnych porúch výrazne zvyšuje šance na úspešnú liečbu.

Autor: RNDr. Milica Šarmírová